

Секція: Ціноутворення

Ляховець Володимир Олегович

молодший науковий співробітник, аспірант кафедри менеджменту

біоресурсів і природокористування

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

ЦІНА ЯК МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РИНКУ ЯЛОВИЧИНИ

Функції ціни як макроекономічного фактору стабілізації і розвитку ринку яловичини, сталого, а також ефективного його функціонування важко переоцінити. Це визначається насамперед тим, що ціна впливає на формування попиту і пропозиції на ринку, свідчить про динаміку ринкових параметрів.

Якщо розглянути історичний аспект цього питання, то в планово-централізованій економіці ціни встановлювалися без урахування рівня динаміки світових цін та чинників внутрішнього ринку. В Україні до 1990 року ціни на продукцію яловичини істотно відрізнялися від світових – вони були вищими на 30-40 %, по суті, рослинницькі галузі субсидували тваринницькі, оскільки ціни на продукцію рослинного походження були суттєво нижчими від світових.

У новітньому періоді української Незалежності згідно даних німецьких експертів вітчизняні виробники вказаного виду продукції отримували близько 40 % експортної ціни, тоді як у Німеччині фермери отримували 70 % такої ціни. Тому українські виробники часто втрачали певну кількість прибутку на кожній тонні яловичини через завищені ціни на маркетингові витрати [1].

Великий вплив на формування ціни яловичини має держава, оскільки з її сторони потрібно здешевити матеріально-технічні ресурси, що дасть змогу

поліпшити сукупний ціновий режим для виробників живої маси ВРХ. Також слід зазначити, що виробники великої рогатої худоби зазнають втрат від сукупних заходів цінового і нецінового втручання. На сьогоднішній день існуючий механізм ціноутворення на продукцію яловичини не забезпечує дохідності виробникам даного виду продукції. Все це дає підстави стверджувати, що регулювання цін на ринку яловичини в сучасних умовах знаходиться на низькому рівні, а для стабілізації цієї ситуації не надається належної уваги.

Важливим принципом регулювання цінового механізму має бути його спрямованість на забезпечення антимонопольності, а також вільної конкуренції через механізм встановлення граничних цін на продукцію монопольних виробників, що діють на ринку яловичини. Ціновий механізм потрібно спрямовувати на стимулювання підвищення якості продукції до європейських стандартів.

На сьогоднішній час ситуація з цінами порівняно з минулим роком не змінилася, яловичина практично не подорожчала. Але якщо рахувати різницю в доларовому еквіваленті, то продукція яловичини подорожчала на 14 %, ця різниця частково зумовлена інфляцією.

Тобто, здається, що вітчизняні виробники м'яса стали заробляти більше, а отже, нарешті дочекалися покращення. Дохід дійсно зріс, але збільшилася також й собівартість. Принаймні, ціни на концентровані корми зросли за рік на 9 % в доларовому еквіваленті, а це – головна стаття витрат тваринницьких ферм, частка якої становить близько 60 % від виробничої собівартості. Але з іншої сторони – індекси прибутковості виробництва всіх видів м'яса знизилися у березні цього року. Таким чином, вітчизняні виробники м'яса поки що не помітили помітного покращення прибутковості свого бізнесу в порівнянні з минулим роком, особливо якщо врахувати той факт, що вони втратили спецрежим ПДВ і поки що не отримали дотацій.

В такій ситуації виробникам буде дуже важко знаходити можливості для інвестицій у підвищення ефективності виробництва – при тому, що зараз

на перший план виходять питання біобезпеки, які також потребують додаткових інвестиційних витрат. Про розширення виробництва мова поки що взагалі не йде. Державні дотації могли б, без перебільшення, стати рятувальним кругом для ринку [2].

При державному регулюванні цін потрібно враховувати сукупність адміністративних та економічних методів впливу у ринковому середовищі (рис. 1). За рахунок цього вплив на ринок повинен здійснюватися з використанням ринкових інструментів і за цими позиціями, дане регулювання можна розглядати як гарантію того, що ринковий економічний механізм буде працювати на належному рівні, забезпечуючи інтереси усіх учасників ринку.

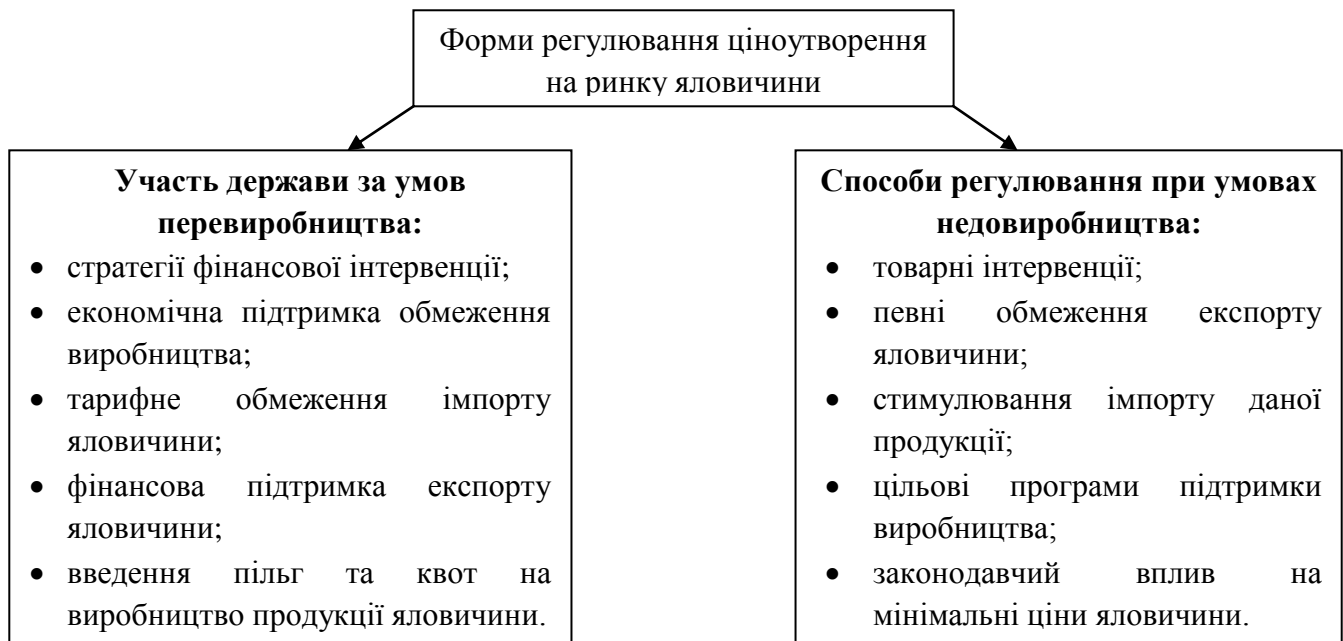

Рис. 1. Способи впливу на ціноутворення на ринку яловичини

Джерело: розроблено на основі [3]

Таким чином, головними завданнями ціноутворення на ринку яловичини є досягнення паритету цін на продукцію яловичини, забезпечення дохідності виробників даної продукції, а також своєї ролі в гарантуванні продовольчої безпеки держави.

Література

1. Фон Крамон - Таубадель, Ш. та Зоря С. Реформа аграрної політики в Україні: послідовність і результати / Політика та розвиток сільського господарства в Україні. – К.: Альфа – Принт, 2002. – С. 62.
2. А. Панкратов Ситуація на ринку м'яса в Україні в березні 2017 року: ціни та прибутковість / Панкратов А. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agro-online.com.ua/uk/public/blog/15723/details/>.
3. Титарчук І. М. Державний вплив на ціноутворення в аграрному секторі / І. М. Титарчук // Університетські наукові записи. – 2005. - № 1 – 2 (13 - 14). – С. 285 – 291.